

governing the service in the police have been analyzed; their weaknesses have been revealed. Scientifically based recommendations for improving the national legislation in this field and the practice of its implementation have been provided.

It was noted that reforming of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine had to happen in this way. First, it was necessary to agree the structure of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine both in the Cabinet of Ministers of Ukraine and in Verkhovna Rada of Ukraine and to find consensus on this issue. Considering scientifically grounded approach to determine the number of staff of each agency, which will be a part of an appropriate structure. To adopt, first, the Law of Ukraine «On Internal Affairs Agencies», and then, if needed, to adopt some laws concerning different agencies that are included in the structure of internal affairs agencies, including the National Police. Parallel to this, it was necessary to carry out quickly the cleaning process of the system of internal affairs agencies from corrupt officials and other persons specified in the Law of Ukraine «On Cleaning the Power» dated from September 16, 2014 No. 1682-VII. To do this it would be appropriate to conduct certification of rank and files and officers of internal affairs agencies, during which to provide principled assessment of each of them.

Keywords: law enforcement agencies, police, militia, competition, contract, service, reform.



УДК 347.963(477)

О. С. Проневич

ДИСЦИПЛІНАРНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПРОКУРОРІВ: ДОКТРИНАЛЬНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ І ЛЕГАЛЬНЕ ЗАКРІПЛЕННЯ

Осмыслено специфіку доктринального обґрунтування і нормативно-правового закріплення дисциплінарної відповідальності прокурорів у контексті новелізації титульного закону про прокуратуру і ствердження морально-етичних імперативів професійної діяльності та поведінки прокурорів. Дисциплінарну відповідальність прокурорів розглянуто як окремий вид дисциплінарної відповідальності державних службовців. Наголошено на комплексному характері інституту службової дисципліни прокурорів, що охоплює, з одного боку, відповідні правила (стандарти) належної поведінки працівника, а з іншого – фактичне дотримання прокурором таких правил (стандартів) під час виконання службових обов'язків та в позаслужбовий час.

Ключові слова: дисциплінарна відповідальність, трудова дисципліна, службова дисципліна, дисциплінарний проступок, Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів, Кодекс професійної етики та поведінки працівників прокуратури.

Постановка проблеми. Дисциплінованість як інтелектуально-вольова здатність особи дотримуватися вимог законів, соціальних норм і правил є одним з імперативів забезпечення позитивного співіснування у системі «суспільство – група – людина». Дисциплінованість є безпосереднім результатом соціалізації окремого індивіда та

© Проневич О. С., 2015

не може зводитися виключно до слухняності, механічної здатності підпорядковуватися певним вимогам. Навпаки, йдеться про усвідомлене сприйняття суб'єктом встановленого порядку, прагнення у межах визначених координат програмувати діяльність і поведінку, передбачати можливі негативні наслідки власних дій чи бездіяльності. Особливе значення дисциплінованість має для ієрархічно структурованих формальних соціальних груп (трудових колективів, військових підрозділів). Реалізація легально закріпленої місії залежить від рівня інтеріоризації їх членами загальних і корпоративних вимог дисциплінарного характеру.

Прокуратура як стрижневий правоохоронний орган реалізує низку виключно соціально значущих конституційних функцій. До прокурорів традиційно висувуються підвищені вимоги щодо дотримання вимог закону, а також морально-етичних стандартів професійної діяльності і поведінки. Законодавче регулювання дисциплінарної відповідальності прокурора здійснюється у контексті забезпечення реалізації принципу незалежності прокуратури і закріплення гарантій від незаконного політичного, матеріального чи іншого впливу на прокурора щодо прийняття ним рішень під час виконання службових обов'язків. Однією з важливих гарантій незалежності прокурора є особливий порядок його притягнення до дисциплінарної відповідальності.

Стан дослідження. Впродовж останнього часу у вітчизняній правовій науці сформувалася традиція дослідження дисциплінарної відповідальності прокурорів. Окремі аспекти цієї проблеми розглядалися у працях І. М. Волкової [1], В. В. Долежана [2], М. Ю. Івчука [3], М. І. Іншина [4], С. В. Подкопаєва [5], С. А. Подоляки [6], Ю. Є. Полянського [7], Є. М. Поповича [8], А. В. Пшонки [9], О. Г. Свида [10], О. М. Толочка [11], С. О. Шатрави [12]. Новелізація вітчизняного законодавства про прокуратуру у тому числі полягає в імплементації європейських стандартів дисциплінарної відповідальності прокурорів, що зумовлює необхідність переосмислення відповідного наукового доробку попередників та аналізу сучасної парадигми дисциплінарної відповідальності. Поодинокі новітні наукові розвідки (наприклад, Г. Іванової [13]) лише позначають загальне прагнення фахівців системно дослідити цю проблему.

Метою статті є з'ясування специфіки доктринального обґрунтування і сучасного стану законодавчого регулювання дисциплінарної відповідальності прокурора у контексті новелізації титульного закону про прокуратуру і ствердження соціально акцептованих морально-етичних імперативів професійної діяльності та поведінки прокурорів.

Виклад основного матеріалу. Полісемантична категорія «дисципліна» (від лат. *disciplina* – покора, витриманість, директивно встановлений порядок підпорядкування тощо) широко використовується представниками різних галузей науки. Так, наприклад, психологи розглядають дисципліну з точки зору мотивації та стимулювання

працівників, соціологи прагнуть виявити її вплив на взаємовідносини у колективі, економісти зосереджуються на з'ясуванні взаємозумовленості рівня дисципліни і прибутковості підприємства [14]. У цьому контексті показовим є запропоноване Л. М. Мозолук-Боднар універсальне тлумачення поняття «дисципліна» як сукупності обов'язкових зовнішніх (вимоги, правила, зобов'язання перед суспільством) і внутрішніх (морально-етичні переконання суб'єктів) елементів у відносинах, що виникають між людьми, суспільством і державою [15]. В юриспруденції категорія «дисципліна» в широкому сенсі вживається для визначення вимоги щодо поведінки людей, ґрунтованої на нормах права, морально-етичних приписах і технічних регламентах. Дисципліна тлумачиться як важливий чинник забезпечення соціальної взаємодії суб'єктів у процесі спільної узгодженої діяльності, що ґрунтується на засадах ієрархічного підпорядкування і безумовного виконання чітко визначених, нормативно закріплених та функціонально зумовлених корпоративних вимог.

Дисциплінарна відповідальність є одним з видів юридичної відповідальності, що полягає в обов'язку працівника відповідати перед власником або уповноваженим ним органом за вчинений дисциплінарний проступок і понести передбачене законом дисциплінарне стягнення. Відповідно до ст. 147¹ Кодексу законів про працю України передбачено, що дисциплінарні стягнення застосовуються органом, якому надано право прийняття на роботу (обрання, затвердження і призначення на посаду) даного працівника. На працівників, які несуть дисциплінарну відповідальність за статутами, положеннями та іншими актами законодавства про дисципліну, дисциплінарні стягнення можуть накладатися також органами, вищестоящими щодо органів, яким надано право прийняття на роботу (обрання, затвердження і призначення на посаду) працівника [16].

Норми Кодексу законів про працю України мають універсальний характер і поширюються на всі категорії працівників. Трудове законодавство передбачає можливість застосування до працівника за порушення трудової дисципліни тільки одного заходу стягнення (догани або звільнення). Однак відповідно до ч. 2 ст. 147 Кодексу законів про працю України встановлено, що для окремих категорій працівників законодавством, статутами і положеннями про дисципліну можуть бути передбачені й інші дисциплінарні стягнення [16]. Ця норма фактично диференціює дисциплінарну відповідальність на загальну і спеціальну.

Зауважимо, для юристів (представників юридичних професій) зазвичай запроваджується спеціальна дисциплінарна відповідальність. Правовий режим притягнення до дисциплінарної відповідальності цієї категорії працівників ґрунтується на постулаті щодо необхідності безумовного дотримання законодавчо закріплених гарантій незалежності під час реалізації ними службових повноважень процесуального характеру. Враховуючи значущість професійної діяльності

юристів для розбудови правової держави і ствердження громадянського суспільства, їх відповідальність не обмежується формальним накладенням дисциплінарного стягнення. Не менше значення має переосмислення порушником своїх дій та неухильне додержання вимог закону і морально-етичних стандартів під час виконання службових обов'язків.

Дисциплінарна відповідальність прокурорів є окремим видом дисциплінарної відповідальності державних службовців. А. В. Пшонка стверджує, що дисциплінарна відповідальність прокурорів полягає у перетерпіванні порушником службової дисципліни несприятливих стягнень морального, матеріального та організаційного характеру внаслідок застосування заходів дисциплінарного характеру (або можливості їх застосування) з метою формування у нього (або у потенційного порушника службової дисципліни) переконання щодо недопущення у подальшому вчинення дисциплінарних проступків [17, с. 14–15].

Застосування заходів дисциплінарного впливу є одним із засобів забезпечення службової дисципліни. Актуалізація проблеми дисциплінарної відповідальності прокурора об'єктивно зумовлена прагненням запобігти порушенням службової дисципліни, що неминуче завдають невинуватої шкоди іміджу прокуратури, поглиблюють недовіру до органів публічної влади і знижують в суспільстві рівень відчуття безпеки. Фахівці констатують, що службова дисципліна прокурорів полягає у відповідності їх професійної діяльності та поведінки визначеним державою і акцептованим суспільством правилам (стандартам). Водночас наголошується на комплексному характері інституту службової дисципліни прокурорів, що охоплює, з одного боку, відповідні правила (стандарти) належної поведінки працівника, а з іншого боку, фактичне дотримання прокурором таких правил (стандартів) під час виконання службових обов'язків та в позаслужбовий час. Правила (стандарты) належної поведінки прокурорів поділяються на три категорії, а саме: загальні (особистісні) імперативи щодо належних (необхідних) моральних якостей; такі, що регулюють службову діяльність і поведінку прокурорів; такі, що регулюють позаслужбову діяльність і поведінку прокурорів.

Підставою дисциплінарної відповідальності прокурорів є вчинення дисциплінарного проступку, тобто винного, протиправного порушення службових обов'язків, обмежень за посадою, а також морально-етичних вимог. Службові обов'язки, порушення яких є підставою для притягнення прокурора до дисциплінарної відповідальності, закріплено в Конституції і законах України, відомчих нормативних актах, письмових наказах адміністративного характеру керівників, пов'язаних з організаційними питаннями діяльності прокурорів та органів прокуратури (відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 17 закону України «Про прокуратуру» адміністративне підпорядкування прокурорів не може бути підставою для обмеження або порушення незалежності прокурорів під час виконання ними своїх повноважень [18]), правилах

внутрішнього трудового розпорядку, Кодексі професійної етики та поведінки працівників прокуратури [19].

Специфіка законодавчого регулювання дисциплінарної відповідальності прокурорів зумовлена особливостями правового статусу прокурорів і правового регулювання проходження служби в органах прокуратури (добору кандидатів та їх призначення на посаду прокурора місцевої прокуратури, переведення прокурора на посаду до іншого органу прокуратури, призначення прокурора на адміністративну посаду, звільнення прокурора з адміністративної посади та припинення його повноважень на цій посаді, звільнення прокурора з посади, припинення, зупинення його повноважень на посаді).

До останнього часу в Україні використовувалася класична модель дисциплінарної відповідальності прокурорів, що ґрунтувалася на відносинах жорсткого функціонального підпорядкування прокурорів у межах ієрархічної відомчої вертикалі. Вона передбачала фактично одноосібне здійснення дисциплінарного провадження стосовно підпорядкованих прокурорів уповноваженими дисциплінарно-владними суб'єктами (посадовими особами, наділеними правом призначення на посаду). Відповідно до ч. 3 ст. 48 закону України від 5 листопада 1991 р., який з ухвалою закону України «Про прокуратуру» від 14 жовтня 2014 р. втратив чинність, передбачалося, що прокурорсько-слідчі працівники за порушення закону, неналежне виконання службових обов'язків чи скоєння ганебного вчинку несуть відповідальність згідно з Дисциплінарним статутом прокуратури України, затвердженим постановою Верховної Ради України від 6 листопада 1991 р. [20]. Статтю 9 Дисциплінарного статуту прокуратури України (втратив чинність з 15 липня 2015 р. відповідно до п. 4 розділу XII «Прикінцеві положення» закону України «Про прокуратуру» від 14 жовтня 2014 р.) передбачались такі дисциплінарні стягнення: догана; пониження у класному чині; пониження в посаді; позбавлення нагрудного знака «Почесний працівник прокуратури України»; звільнення; звільнення з позбавленням класного чину. Генеральний прокурор України був наділений правом застосувати майже усі дисциплінарні стягнення (за винятком позбавлення або пониження в класному чині державного радника юстиції 1, 2, 3 класів, що провадилося Президентом України за поданням Генерального прокурора України). Прокурори обласного рівня та прирівняні до них прокурори мали право застосовувати такі дисциплінарні стягнення: догану; пониження в посаді; звільнення, крім пониження на посаді і звільнення працівників, які призначалися Генеральним прокурором України. За необхідності застосування заходу дисциплінарного стягнення, що перевищує повноваження зазначених прокурорів, вони вносили подання Генеральному прокурору України [21].

Станом на сьогодні питання дисциплінарної відповідальності прокурора комплексно урегульовано в розділі VI «Дисциплінарна відповідальність прокурора» закону України «Про прокуратуру» від

14 жовтня 2014 р. Імплементована в Україні європейська модель здійснення дисциплінарного провадження щодо прокурора ґрунтується на постулаті про накладення дисциплінарних стягнень не керівниками прокуратури одноособово, а незалежними спеціалізованими органами з дотриманням законодавчо закріпленої процедури дисциплінарного провадження. Зазначений підхід дає можливість всебічного неупередженого колегіального розгляду скарг (заяв) про вчинення прокурором дисциплінарного проступку.

Новелізація вітчизняного законодавства про прокуратуру привела до інституціоналізації Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів. Відповідно до ч. 1 ст. 73 закону України «Про прокуратуру» Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів є колегіальним органом, який «відповідно до повноважень, передбачених цим Законом, визначає рівень фахової підготовки осіб, які виявили намір зайняти посаду прокурора, та вирішує питання щодо дисциплінарної відповідальності, переведення та звільнення прокурорів з посади» [18]. Згідно зі ст. 44 цього Закону Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів визначена як орган, до виключної компетенції якого віднесено здійснення дисциплінарного провадження, що є процедурою розгляду скарги (заяви), в якій містяться відомості про вчинення прокурором дисциплінарного проступку. Право на звернення до Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів зі скаргою (заявою) про вчинення прокурором дисциплінарного проступку має кожен, кому відомі такі факти. Законом встановлено, що на прокурора можуть бути накладені такі дисциплінарні стягнення: догана; заборона на строк до одного року на переведення до органу прокуратури вищого рівня чи на призначення на вищу посаду в органі прокуратури, в якому прокурор обіймає посаду (крім Генерального прокурора України); звільнення з посади в органах прокуратури (рішення про неможливість подальшого перебування особи на посаді прокурора (крім Генерального прокурора України) приймається у разі: якщо дисциплінарний проступок, вчинений прокурором, має характер грубого порушення; якщо прокурор вчинив дисциплінарний проступок, перебуваючи у статусі прокурора, який притягувався до дисциплінарної відповідальності). Наголосимо, що новим законом суттєво розширено перелік підстав для притягнення прокурора до дисциплінарної відповідальності у порядку дисциплінарного провадження, до яких віднесено: невиконання чи неналежне виконання службових обов'язків; необґрунтоване зволікання з розглядом звернення; розголошення таємниці, що охороняється законом, яка стала відомою прокуророві під час виконання повноважень; порушення встановленого законом порядку подання декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру; вчинення дій, що порочать звання прокурора і можуть викликати сумнів у його об'єктивності, неупередженості та незалежності, у чесності та непідкупності органів прокуратури; систематичне (два і більше

разів протягом одного року) або одноразове грубе порушення правил прокурорської етики; порушення правил внутрішнього службового розпорядку; втручання чи будь-який інший вплив прокурора у випадках чи порядку, не передбачених законодавством, у службову діяльність іншого прокурора, службових, посадових осіб чи суддів, у тому числі шляхом публічних висловлювань стосовно їх рішень, дій чи бездіяльності, за відсутності при цьому ознак адміністративного чи кримінального правопорушення; публічне висловлювання, яке є порушенням презумпції невинуватості. Прокурор наділений правом оскарження до адміністративного суду або до Вищої ради юстиції рішення, прийнятого за результатами дисциплінарного провадження. Принагідно також зазначимо, що відповідно до ч. 2 ст. 43 закону України «Про прокуратуру» встановлено, що притягнення прокурора до дисциплінарної відповідальності не виключає можливості притягнення його до адміністративної чи кримінальної відповідальності у випадках, передбачених законом.

Законодавче визначення систематичного (два і більше разів протягом року) або одноразового грубого порушення правил прокурорської етики як підстави для притягнення прокурора до дисциплінарної відповідальності у порядку дисциплінарного провадження свідчить про необхідність неухильного додержання прокурорами положень Кодексу професійної етики та поведінки працівників прокуратури [19]. Цим деонтологічним кодексом встановлено основні принципи і моральні норми, якими повинні керуватися працівники прокуратури під час виконання службових обов'язків та поза службою. Пріоритетними завданнями Кодексу визначено забезпечення ефективного здійснення працівниками службових обов'язків, підвищення авторитету органів прокуратури та сприяння зміцненню довіри громадян до прокуратури, формування у працівників прокуратури на основі загальнолюдських цінностей морально-етичних імперативів, що визначають їх здатність протистояти намаганням неправомірного впливу на їхню службову діяльність і дотримуватися принципової морально-правової позиції у взаєминах з керівництвом, колегами, інститутами громадянського суспільства, засобами масової інформації тощо. Недотримання прокурором норм Кодексу професійної етики та поведінки працівників прокуратури є підставою для юридичної відповідальності або застосування заходу морального впливу у вигляді застереження про припинення неетичної поведінки з попередженням про можливість застосування дисциплінарного стягнення.

Відповідно до п. 4 ч. 2 ст. 67 закону України «Про прокуратуру» передбачено затвердження нового Кодексу професійної етики та поведінки працівників прокуратури всеукраїнською конференцією працівників прокуратури як найвищим органом прокурорського самоврядування. Необхідність оновлення Кодексу зумовлена такими чинниками: належністю працівників прокуратури до особливої категорії

державних службовців («почуття статусу»); необхідністю створення потужних моральних «запобіжників» для нейтралізації потенційного неправомірного впливу (спокуса «подвійної моралі»); наявністю повноважень ухвалення професійних рішень «під власну відповідальність» (дискретністю у діях); здійсненням зовнішньої комунікації з негативно налаштованими суб'єктами; виконанням професійних обов'язків у ситуації соціального та правового конфлікту; мовними комунікативними бар'єрами (офіційністю мови працівника прокуратури); моральним аспектом організаційно-управлінських відносин (ситуацією незаконного наказу, поширенням мобінгу); діями на ментальному перехресті «вимоги закону – інтереси суспільства – інтереси окремих громадян» («голосом власної совісті»); загальною потребою у «моральній компетентності працівника прокуратури» тощо.

Висновок. Підсумовуючи викладене, зазначимо, що дисциплінарна відповідальність прокурорів є важливим інститутом «прокурорського» права. В юридичній науці утвердилась думка, що дисциплінарна відповідальність прокурорів полягає у накладенні на порушника службової дисципліни несприятливих стягнень морального, матеріального та організаційного характеру з метою формування в нього стійкого переконання щодо недопущення вчинення дисциплінарних проступків у подальшому. Особливий порядок притягнення до дисциплінарної відповідальності є однією з важливих гарантій незалежності прокурора. Дисциплінарна відповідальність прокурорів урегульована законодавчо. Запроваджена в Україні європейська модель здійснення дисциплінарного провадження щодо прокурора створює необхідні умови для всебічного неупередженого колегіального розгляду скарг (заяв) про вчинення прокурором дисциплінарного проступку.

Список використаних джерел: 1. Волкова І. М. Дисциплінарна відповідальність прокурорських працівників [Електронний ресурс] / Волкова Ірина Миколаївна. – Режим доступу: <http://intkonf.org/volkova-im-distsiplinarna-vidpovidalnist-prokurorskih-pratsivnikiv/>. 2. Долежан В. В. Прокуратура потребує демократичного Дисциплінарного статуту / В. В. Долежан // Радник юстиції. – 2006. – № 1. – С. 13–16. 3. Івчук М. Ю. Юридична відповідальність працівників прокуратури України / М. Ю. Івчук // Форум права. – 2010. – № 4. – С. 397–401 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2010_4_61.pdf. 4. Іншин М. Сутність та ознаки дисциплінарного проступку прокурорсько-слідчого працівника / Микола Іншин // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2008. – № 2. – С. 85–89. 5. Подкопаєв С. Проблеми дисциплінарної відповідальності прокурорів / Сергій Подкопаєв // Реформування органів прокуратури України: проблеми і перспективи : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (2–3 жовт. 2006 р.) / гол. ред. М. К. Якимчук. – Київ : Акад. прокуратури України, 2007. – С. 140–142. 6. Подоляка С. До визначення підстав та порядку здійснення дисциплінарного провадження в органах прокуратури України / Сергій Подоляка // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. – 2013. – № 4. – С. 83–90. 7. Полянський Ю. Щодо змісту майбутнього Дисциплінарного статуту прокуратури України / Ю. Полянський // Прокуратура. Людина.

- Держава. – 2005. – № 12. – С. 69–74. **8.** Попович Є. Дисциплінарна відповідальність працівників органів прокуратури України: правові проблеми та шляхи їх вирішення / Євген Попович // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2012. – № 3. – С. 22–26. **9.** Пшонка А. В. Дисциплінарна відповідальність прокурорів : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.10 / Пшонка Артем Вікторович. – Харків : Нац. юрид. акад. ім. Ярослава Мудрого, 2006. – 183 с. **10.** Свида О. Г. До питання щодо вдосконалення інституту присяги прокурорських працівників [Електронний ресурс] / О. Г. Свида. – Режим доступу: <http://www.pravoznavec.com.ua/period/article/23947/%CE>. **11.** Толочко О. Удосконалення правового регулювання дисциплінарної відповідальності прокурорів / О. Толочко, С. Подкопаєв // Вісник прокуратури. – 2006. – № 2. – С. 69–75. **12.** Шатрава С. О. Щодо розуміння дисциплінарного провадження в органах прокуратури: питання теорії та практики / Шатрава С. О. // Юридичний науковий електронний журнал. – 2014. – № 3. – С. 101–104 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sej.org.ua/3_2014/3_2014.pdf. **13.** Иванова А. К вопросу о механизме привлечения работников прокуратуры к дисциплинарной ответственности [Електронний ресурс] / Анна Иванова // *Legea și viața = Закон и Жизнь*. – 2015. – № 7/3 (283). – С. 35–38. – Режим доступу: <http://www.legeasiviata.in.ua/archive/2015/7-3/9.pdf>. **14.** Новак О. Д. Службова дисципліна державного службовця: сутність, ознаки, засоби забезпечення [Електронний ресурс] / О. Д. Новак // Актуальні проблеми держави і права. – 2015. – Вип. 75. – С. 139–145. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/apdp_2015_75_22.pdf. **15.** Мозолюк-Боднар Л. М. Зміст дисципліни: теоретико-правова характеристика / Л. М. Мозолюк-Боднар // Актуальні проблеми держави і права. – 2011. – Вип. 61. – С. 336–341. **16.** Кодекс законів про працю України : закон України від 10 груд. 1971 р. № 322-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>. **17.** Пшонка А. В. Дисциплінарна відповідальність прокурорів : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.10 / Пшонка Артем Вікторович. – Харків, 2006. – 21 с. **18.** Про прокуратуру : закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1697-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>. **19.** Про затвердження Кодексу професійної етики та поведінки працівників прокуратури : наказ Ген. прокуратури України від 28 листоп. 2012 р. № 123 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/file_downloader.html?_m=fslib&_t=fsfile&_c=download&file_id=182041. **20.** Про прокуратуру : закон України від 5 листоп. 1991 р. № 1789-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T178900.html. **21.** Про затвердження Дисциплінарного статуту прокуратури України : постанова Верховної Ради України від 6 листоп. 1991 р. № 1796-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1796-12>.

Надійшла до редакції 28.10.2015



Проневич А. С. Дисциплинарная ответственность прокуроров: доктринальное обоснование и легальное закрепление

Осмыслена специфика доктринального обоснования и нормативно-правового закрепления дисциплинарной ответственности прокуроров в контексте новеллизации титульного закона о прокуратуре и утверждения морально-

этических императивов профессиональной деятельности и поведения прокуроров. Дисциплинарная ответственность прокуроров рассмотрена как отдельный вид дисциплинарной ответственности государственных служащих. Акцентируется внимание на комплексном характере института служебной дисциплины прокуроров, которая охватывает, с одной стороны, соответствующие правила (стандарты) надлежащего поведения работника, а с другой – фактическое соблюдение прокурором таких правил (стандартов) при исполнении служебных обязанностей и во внеслужебное время.

Ключевые слова: дисциплинарная ответственность, трудовая дисциплина, служебная дисциплина, дисциплинарный проступок, Квалификационно-дисциплинарная комиссия прокуроров, Кодекс профессиональной этики и поведения работников прокуратуры.

Pronevych O. S. The disciplinary responsibility of prosecutors: doctrinal justification and legal consolidation

The article is devoted to understanding the specifics of the doctrinal justification and legal consolidation of disciplinary prosecutors in the context of the amendment of the law on the Prosecutor's title and statement of ethical imperatives of professional conduct and behavior of prosecutors. The disciplinary responsibility of prosecutors considered as a separate disciplinary responsibility of civil servants. Emphasized the complex nature of the institution of discipline prosecutors, covering on the one hand, the rules (standards) appropriate employee behavior, on the other hand, the actual compliance with the public prosecutor following rules (standards) while on duty and in free time.

The author characterized canceled legislator Model disciplinary prosecutors relations based on strict functional subordination of prosecutors within hierarchical departmental vertically. Meanwhile stated that Ukraine implemented a European model of disciplinary proceedings against the prosecutor based on the postulate to impose disciplinary penalties alone are not heads of prosecutors and independent specialized bodies in compliance with legislated procedures for disciplinary proceedings.

Keywords: Discipline, labor discipline, service discipline, disciplinary offense, the qualification commission of prosecutors, Code of Ethics and Conduct prosecutors.

